

Nova Strava

GLASILO NARODNEGA DELAVSTVA

Optimizem

Če trčimo na enem potu na zapreke, ne smemo izgubiti vere ne volje . . .

Ni se uresničil optimizem onih, ki so pričakovali, po znanih zagrebških razgovorih, da bo podpisan sporazum med Hrvati in Srbi kar tekom nekaj dni. Zato pa še ni opravičen optimizem nekaterih, da do sporazuma sploh ne pride. Sporazum je državna in narodna potreba in bo zato tudi sklenjen in naj se trenutno pojavljajo take ali take zapreke.

Tudi politiki, ki so imeli zadnji čas zborovanja, so bili soglasno mišljenja, da ni treba izgubiti vere v sporazum. Posebno znan je govor ožjega sodelavca dr. Mačka poslanca dr. Šubašića. Na konferenci HSS v Delnicah je dr. Šubašić poudaril, da je prihod Cvetkovića v Zagreb dal hrvatskemu narodu vero, da se bo opravičanje sporazuma rešilo na popolno zadovoljstvo vseh. Sporazum je bil v načelu sprejet, toda njegova oblika je bila odklonjena. Če bi se srbski ali slovenski narod seznanil z besedilom sporazuma, ne bi imel ničesar proti. Poslanec HSS Tomašić je na shodu v Trnju rekel, da so različna pota, da pridejo do sporazuma. Če trčimo na enem

potu na nesprejemljive zapreke, ne smemo izgubiti vere, ne volje, da dosežemo svoj cilj po drugem. Kajti vsa pota ne morejo biti zabarikadirana. Dr. Maček se stalno prizadeva za sporazum, zato je optimizem na mestu. Zemljoradniški proak dr. Čubrilović je napisal v »Težakem pravu« članek, kjer pravi, da se je sporazum ustavil na točki, ki bi bila pri dobri volji rešljiva v enem dnevu. Toda ne samo opozicijonalc, tudi z vladne strani se stalno poudarja, da je največja naloga sedanje vlade, da izvede sporazum med Srbi in Hrvati, ki bo zadovoljil tudi Slovence.

Želeli je, da bi bilo besedilo zagrebškega sporazuma znano tudi širši javnosti. Skrajni čas je tudi, da beograjska združena opozicija točno pove, kakšen je njen program sporazuma in ali ima pomisleke, da se sporazum izvede tako, kakor je bil sklenjen v Zagrebu. Tudi za opozicijo je minil čas, da se o sporazumu lahko samo načelno izjavlja. Treba je k sporazumu zavzeti jasno in konkretno stališče. Taktiziranja in politične meglenosti je dovolj.

Plače rudarjev

Kategorijske mezde rudarjev TPD. Sprejeta je kolektivna pogodba tudi za apnenice in kamnolome

V zadnji številki smo poročali o sklenjeni kolektivni pogodbi med rudarji in TPD. Pogajanja so se vršila 31. maja ves dan brez prekinitve in je bila potem zvečer podpisana kolektivna pogodba. Rudarjem so se zvišale mezde, akordne postavke in dodelave. Temeljne mezde so od 1. junija sledeče: 1. kategorija: din 41.75, 2. kategorija: din 56.50, 3. kategorija: din 51.50, 4. kategorija: din 27.75 in 5. kategorija: din 21.—. Akord se zviša za 4%, temu odgovarjajoče so se prilagodile in povišale tudi dodelave. Nočni čuvaji dobe dnevno dodatek din 4.—. Delavci, ki so po odslužitvi kadrskega roka ponovno sprejeti na delo, se morajo uvrstiti v isto kategorijo, v kateri so zapustili službo, ko so odšli k vojakom. Delavci, ki so bili pred redukcijo kopači in so ponovno sprejeti na delo, se jih bo v dveh periodah prevedlo v kategorijo kopačev. Delavci pa bodo sedaj dobivali deputatni premog že po 6 letih zaposlitve. V teku dveh mesecev bo družba tudi

proučila in uredila vprašanje uvrstitve strojnega osobja. Sv. Stefan se prizna za praznik. To so v glavnem večje nove pridobitve.

Nova pogodba velja eno leto, in sicer do 31. maja 1940. Kolektivna pogodba je odpovedljiva na štiri mesece. V primeru večjih draginjskih sprememb sta se zavezali obe stranki pristopiti brez odpovedi pogodbe k pogajanjem za prilagoditev mezd draginjskim razmeram in to v primeru, da se zviša ali zniža indeks Narodne banke za 6 ali več točk.

Istočasno s spremembo rudarske kolektivne pogodbe TPD se je spremenila tudi kolektivna pogodba delavstva, zaposlenega pri obratih apnenic in kamnoloma TPD v Zagorju ob Savi. Delavstvo bo od 1. junija 1939 prejelo sledeče mezde: 1. kategorija: din 54.50, 2. kategorija: din 51.25, 3. kategorija: din 28.75 in 4. kategorija: din 23.—. Istočasno se delavstvu zvišajo akordne postavke in vse doklade

Praznik svobode

Francoska revolucija je prinesla šele pravo notranjo svobodo, ki se izraža v enakovrednosti in enakopravnosti človeka

Vsak narod ima svoj narodni praznik, s katerim slavi važne zgodovinske dogodke v svojem narodnem življenju in s katerim vzbuja spomine na boje, ki so bili potrebni, da so bili ustvarjeni oni veliki dogodki, ki so vredni, da jih častimo s posebnimi narodnimi prazniki. Slovenci in Jugoslovani smatramo, da je za nas zgodovinsko, kulturno in nacionalno-politično najvažnejši dogodek dan, ki nam je prinesel oživetje lastne nacionalne države in s tem možnost svobodnega nacionalno gospodarskega in kulturnega življenja. Gotovo je ta dan za usodo jugoslovanskih narodov izredne važnosti, dobesedno zgodovinsko usodne važnosti, ker ni izključeno, da bi bili brez tega dneva zapisani, vsaj kar se nas Slovencev tiče, počasni narodni smrti. Dobro vemo, kako krepko je v naše narodno telo pritiskal pred vojno nemški življenjski in kako je bil z dneva v dan močnejši nemški most do Jadranskega morja preko našega narodnega ozemlja. Jugoslovanski praznik ujedinjenja je velik spomin na velike dogodke, dan hvalečnosti vsem, ki so za ta veliki dan dali življenje in premoženje, istočasno pa je to tudi dan nove prisege, s katero obljublamo, da hočemo z resnim državnim in nacionalnim ustvarjanjem pridobljeno svobodo brezobzirno in brezpogojno braniti.

Za nas Jugoslovane je praznik Ujedinjenja tudi praznik svobode. Razdrobitev starih vojaško birokratičnih držav je za nas pomenila pridobitev one svobode, v kateri more narod uveljaviti svojo polno suverenost in se svobodno in neovirano od pritiska od koder koli razvijati in živeti tako, kot njegovi pogledi in nazoni na svet zahtevajo in dopuščajo. Jugoslovanski praznik svobode je praznik politične svobode. Ta svoboda naj nam šele omogoči, da pridemo s trdim in vztrajnim delom do gospodarske svobode, do najidealnejših demokratičnih svoboščin na vseh poljih narodnega in državnega življenja. Politična svoboda nam omogoča svojstveno lastno kulturno življenje, politična svoboda nam daje možnost najkrepkejše socialne ureditve našega medsebojnega sožitja, politična svoboda zagotavlja individualno in kolektivno izpolnitev našega narodnega samoizživljanja.

Za naše kulturno, gospodarsko in socialno življenje, za našo vsesplošno narodno in demokratično svobodo je politična svoboda torej osnovni predpogoj. Naša politična svoboda je na zunaj vidno izražena v samostojni državnosti. To državno suverenost moramo brez pridržkov braniti, ako imamo voljo in smisel za samostojen obstoj naroda v družbi narodov.

Kako sveta in potrebna za moralen in demokratičen prerod družbe je svoboda, nas mora zlasti letos prepričati proslava 150 letnice velike francoske revolucije, ki se je po mnogih krvavih bojih zmagoslavno dovršila leta 1789. v Parizu. To leto francoski narod ni sicer dosegel lastne politične oziroma državno politične svobode, ker je od vekomaj živel v lastni državi. To leto je francoski narod zase in za ves človeški rod priboril svobodnim uveljavljanjem zlato krono, ko je svetu dal osnovne človečanske in državljanske in s tem tudi osnovne pravice narodov. Francoski narod je to leto raztrgal verige notranjega duhovnega suženjstva, verige socialnega robstva in gospodarske odvisnosti ter politične zaslužjenosti. Francoska revolucija je človeku prinesla šele pravo notranjo svobodo, ki se izraža v enakovrednosti in enakopravnosti človeka in v izjednačenju državljanjskih pravic za vsakega človeka, rojenega po božji podoobi. Francoski narod je po krvavih borbah zdrobil oblast cesarjev in kraljev, oblast visokih uradnikov, oblast okrutnih vojaških samodržcev, brezobzirnost veleposestnikov, ki so s fevdalnim sistemom narod držali v večni odvisnosti. Zato je francoski praznik svobode praznik notranje osvoboditve človeka, praznik človekovih osnovnih pravic in istočasno pa tudi praznik pravice samoodločbe narodov, ki je po več kot 100 letih tudi nam prinesla svobodo.

Ko bo letos francoski narod kot ena duša slavil ta veliki praznik in to pomembno obletnico, bodo misli vsega kulturnega in resničnega demokratičnega sveta zbrane v onih francoskih ulicah, v katerih je pred 150 leti tekla žlahtna kri francoskih delavcev in malega človeka za osvoboditev človeštva od političnega, socialnega in gospodarskega nasilja. Tudi naše misli bodo hitele tja v Pariz z zavestjo, da nas je svoboda, ki ima svoj izvor v francoski revoluciji združila v veliki borbi za socialne pravice posameznika in za politične svobode narodov.

—ec.

za 4%. Glede deputatov in odpovedi veljajo iste določbe kot za rudarje.

Kako so se vršila pogajanja in o

taktiki, ki jo ubirajo nekatere strokovne organizacije, bomo o priliki še kaj več spregovorili.

Zavarovanje v Ameriki

Zavarovanja za starost je deležnih 30 milijonov, zavarovanja za brezposelnost 19 milijonov delavcev

V Združenih državah severnoameriških socialnega zavarovanja niso poznali vse do pred nekaj let, ker ni bila zanj v prejšnjih časih podana stvarna potreba. Ko pa je bila dosežena v desetletju od 1920. do 1930. gospodarska dozorelost Amerike in so nastopile tudi tam neizbežne težave in bolečine, ki spremljajo nastajajočo splošno krizo povsod, kjer se uveljavlja industrializirani kapitalizem, je zabeležila zgodovina skoro neverjeten preobrat: Namesto prejšnjega odklanjanja je vseprek zadonel klic po socialnem zavarovanju. Ta pereči problem je bil rešen res s pravo ameriško naglico in v docela ameriški originalni obliki, ki se v marsičem razlikuje od že izhojenih evropskih poti.

Prvi zakon o socialnem zavarovanju je bil sprejet v ameriškem kongresu meseca avgusta 1935. leta in je stopilo zakonito obvezno socialno zavarovanje v življenje že meseca februarja 1936. Trditi torej smemo z vso upravičenostjo, da je ameriško socialno zavarovanje najmlajše na svetu, saj šteje šele dobra tri leta. V Združenih državah poznajo trenutno dve vrsti socialnega zavarovanja: dočim spada izvajanje brezposelnega in bednostnega zavarovanja v kompetenco vsake zvezne države posebej, h kateremu pa je zavezanih vseh 48 ameriških zveznih držav z lastnimi tozadevnimi proračuni in z delno podporo osrednje zvezne blagajne, je starostno zavarovanje enotna vsedržavna zvezna ameriška socialna ustanova, ki jo izvaja osrednja vlada s sredstvi glavne državne blagajne preko svojega finančnega ministrstva. Socialno zavarovanje obsega preskrbo brezposelnih delavcev v primeru potrebe, dalje preskrbo starčkov, otrok, mater in slepcev, toda ne v javnih zavodih in ustanovah, temveč kolikor je le mogoče v okviru lastnih domov in družinskih ognjišč. Posebno pozornost pa vzbuja še druga panoga socialne preskrbe, namreč izučitev delavskih invalidov, ki so postali zaradi nesreče nesposobni za izvrševanje svojega dosedanjega življenjskega poklica, v nekem novem poklicu, s čimer jim je dana možnost vrnitve v delovno človeško družbo ob poštenem zaslužku lastnih rok in v neodvisnosti od miloščine ter javne podpore. V okviru socialnega zavarovanja se izvaja še cela vrsta splošnih ljudsko-zdravstvenih ukrepov, ki se raztezajo na vse ozemlje Združenih držav. S tem je porasla kupna moč milijonov delovnih ljudi, ki so si utrdili svoj življenjski temelj z delom lastnih rok. V kratki dobi triletnega obstoja ameriškega socialnega zavarovanja se je pokazal na vseh področjih in v vsakem pogledu vsestranski napredek in dvig. Ze predlanskim je spadalo pod obvezo brezposelnega zavarovanja 19 milijonov ameriških delavcev, dočim šteje zvezno starostno zavarovanje že nad 30 milijonov zavarovancev, ki bodo po izpolnjenem 65. letu starosti prejeli primeren rento na ime starostne preskrbe oziroma bodo iste deležni njihovih svojci v primeru njihove smrti. Redne denarne bednostne podpore je deležnih trenutno okrog 2.200.000 starčkov, otrok in slepcev.

Ceprav ne moremo trditi, da je socialna negotovost docela pregnana iz Amerike, je vendar uvedba moderne socialne preskrbe zagotovila deset in desetmilijonov ameriških delavcev, njihovih žen in otrok vsaj skromno zaščito v najhujši sili in vsaj delno preskrbo za negotovo, temno bodočnost.

Tekstilna industrija

Razvoj tekstilne industrije v Sloveniji. Produkcija bombaža v naši državi.

Ceprav se je izdelovalo domače platno iz lanu in konoplje na Slovenskem že v starih časih, so bili naši predniki vendarle v znatni meri navežani na uvoz blaga za perilo in obleke iz tujine. Šele v drugi polovici prejšnjega stoletja, ko je stekla proga južne železnice z Dunaja do Trsta preko pretežnega dela Slovenije, so se pričeli polagati prvi temelji današnji močno razviti tekstilni industriji v dravski banovini. Pravi razmah pa je zabeležila naša tekstilna industrija šele po končani svetovni vojni v zedinjeni Jugoslaviji. Takrat so namreč spoznali sudetski in češko-moravski tekstilni industriji, da so podani za razvoj tekstilne industrije v Sloveniji najstijajnejši pogoji, kakor morda nikjer drugod ne v taki meri. Dovoz prekomorskih surovin, bombaža in drugih industrijskih rastlin je bil zaradi bližine morja zelo ugoden in cenen. Obenem je Slovenija tudi že razpolagala z znatno množino električne energije iz falske in vseh banovinskih, kakor tudi nekaterih zasebnih elektrarn. V dveh povojnih desetletjih smo dobili v naši banovini kar 52 tekstilnih podjetij, od tega 13 v samem Mariboru. Med temi 52 tovarnami je 40 podjetij, ki se bavijo izključno le s predelavo bombaža; predelavci bombaža imamo 12 s skupno 180.000 vreteni. Vse te tekstilne tovarne so opremljene z najmodernejšimi stroji

in so bile še do nedavna zaposlene v treh posadih vseh 24 ur na dan. Šele s krizo v nabavi surovin v tujini zaradi mednarodnih denarnih in plačilnih težav v preteklih pomladnih mesecih so morala naša tekstilna podjetja reducirati svoje obratovanje na minimum in se je zaradi tega v vrstah tekstilnega delavstva tudi že pojavila v prav znatni meri brezposelnost. Iz gornjih in še iz nekaterih drugih vzporednih razlogov so se pričele tekstilne tovarne tudi že seliti v davčno manj obremenjene južne pokrajine države, nekatere pa celo v inozemstvo.

V Vojvodini in v Južni Srbiji smo pričeli v prav ugodnih klimatičnih razmerah gojiti domač bombaž izvrstne kakovosti in se njegovo pridelovanje tamkajšnjemu prebivalstvu sijajno izplača. Žal, da znaša ta proizvodnja domačega bombaža komaj dobrih 1.000.000 kg na 5475 hektarjih zasejane površine, kar se pravi, da pokrivamo z domačim bombažem komaj en sam odstotek celokupne letne potrebe jugoslovanske tekstilne industrije. V zadnjih letih so si posamezna tekstilna podjetja razdelila vrste produkcije in so se specializirala na gotove specialne izdelke, kar pomeni zaključno fazo v izgradnji tekstilne industrije pri nas. V dravski banovini so izdelale doslej tekstilne tovarne povprečno po 30.000.000 metrov raznih tkanin, od bombažnih do svilenih, na leto.

Razgled po svetu

Socialno - gospodarski:

Zaščita materinstva

Po statistiki Mednarodnega urada dela je v 23 državah prepovedano zaposlovati porodnice 6 tednov po porodu, istočasno pa imajo žene pravico na 6 tednov dopusta pred porodom. Za izglavljeni zaslužek za čas materinstva dobivajo v 49 državah nadomestilo za plačo in po večini iz blagajne socialnega zavarovanja. Ker pa ima zaščita materinstva značilen vpliv na umrljivost dojenčkov, je vsekakor potrebno to zaščito stalno izpopolnjevati.

Cene kruhu

Sudetsko ozemlje je bilo razdeljeno na tri dele in v vseh treh pokrajinah je bila uradno določena cena kruha. V opavskem okraju stane kilogram žitnega kruha 28 pfenigov, hleb v težini 1½ kg 42 pfenigov in 2 kg hleb 55 pfenigov.

V nekaterih okrajih je cena kruha za 1 pfenig dražja, v okrajih okoli Liberca pa celo za 2 pfeniga.

Mesta za mladino

Po poročilih poslednjih dni je prostovoljno izstopilo na Češkem in Moravskem iz šolske službe v celoti 3072 učiteljic, odpovedano pa je bilo 592 učiteljicam. Ta številka se bo po 1. juliju zvišala, ker bodo upokojene učiteljice, ki so dopolnile 55. leto starosti (učitelji in profesorji 55 let starosti).

Na ta način se bo seveda lahko zaposlila mladina.

Češki program

Odbor češke «Narodne zajednice», ki mu predseduje Adolf Hruby, je pripravil za svojo novo delovno dobo izredno obširen program zlasti na socialnem področju. Ta program obsega predvsem ureditev delovnega trga in iskanje novih možnosti za delo, dalje vprašanje izobrazbe in vzgoje delavske mladine, dvig življenjskega standarda češkega delavstva tako glede prehrane, kakor glede stanovanja, študiranje novih smernic socialne politike, zlasti kar se tiče tega, da se delavcem omogoči ustanavljanje samostojnih eksistenc, dalje vprašanje presajanja nameščencev in delavcev iz ene panoge v drugo, če se pokaže v tej ali oni stroki nadprodukcija delovnih sil, organizacijo novih borz dela, v katerih bodo skupno koncentrirani delavci in nameščenci, pravično ureditev delavskih in nameščenskih plač ter dopustov itd.

Sladka pridobitev

Pomen Velike Nemčije v evropski sladkorni industriji je razviden iz naslednjih števil: od 570 evropskih sladkornih tovarn jih leži 320 v Nemčiji (obenem s češko-moravskim protektoratnim ozemljem), od 1.500.000 hektarjev s sladkorno peso posejanega ozemlja pa pripada Nemčiji 575.000 ha. V letošnji kampanji bo znašala produkcija sladkorja v Nemčiji okrog 2.600.000 ton (od tega odpade na Češko in Moravsko 500.000 ton).

Svetloba in delo

Leta 1954. je bil v Nemčiji ustanovljen državni urad «Lepota dela» z nalogo, da skrbi za izboljšanje delovnih pogojev v podjetjih, v katerih naj se s prijetnejšimi delovnimi razmerami poveča proizvodnja. Posebna pozornost je bila posvečena dobri razsvetljavi po geslu: Dobra svetloba — dobro delo. V nekaj letih je ta trud pokazal izvrstne sadove. Ob stalni reviziji državnih organov število slabo razsvetljenih delavnic nepréstano pada tako v mestih in večjih industrijah, kakor tudi v najzakotnejših krajih in obratih.

Politični:

Berlinski obisk

Obisk našega kneza namestnika Pavla in kneginje Olge v Berlinu je vzbudil v vsej evropski politični javnosti največjo pozornost. Knez namestnik je bil v Berlinu sprejet najsvetaneje. Ponovno se je knez namestnik sestel s kanclerjem Hitlerjem. Pomembne so bile besede, izrečene na banketu, katerega je priredil kancler Hitler v čast jugoslovanskih gostov. Hitler je med drugim dejal, da so skupne meje med obema državama postavljene za vedno. Knez namestnik je pa v svoji zdravici odgovoril, da ga zelo veseli, da želi veliki nemški rajh ohraniti in okrepiti prijateljsko sodelovanje z Jugoslavijo in je pripravljen ozirati se na njeno svobodo in neodvisnost, kakor tudi na meje, ki nas od preteklega leta vežejo s trajnim sosedstvom. Zadnji dan pred odhodom iz Berlina se je knez namestnik sestel s kanclerjem Hitlerjem na dolg, več ur trajajoč razgovor, kateremu sta prisostvovala tudi zunanji minister Cincar-Marković in zunanji minister Ribbentrop. Po sestanku je bil izdan uradni komunike, ki pravi, da so se razgovori vršili v odkrito priščnem in prijateljskem duhu in so se nanašali na vsa vprašanja, ki se tičejo obeh držav. Obe strani gledata v prijateljstvu, polnem zaupanja ter v tesnem sodelovanju, ki veže Jugoslavijo z Nemčijo in Italijo, biten element pomirive Evrope, kakor tudi politike, ki ima za cilj stvarno konstruktivno delo.

Ruski odgovor

Sovjetski komisar za zunanje zadeve Molotov je na angleško-francoske predloge o sklenitvi vojaškega pakta odgovoril, da mora Anglija prevzeti tudi obvezna zagotovila, da bo takoj priskočila na pomoč, kakor hitro bi bila ena izmed baltskih držav napadena. Kajti napad na te države ogroža tudi Rusijo. V spodnji zbornici je ministrski predsednik Chamberlain izjavil, da je prepričan, da bo sporazum v najkrajšem času sklenjen, ker med stališčem Moskve in stališčem Londona in Pariza ni bistvenih razlik. V zvezi s pogajanjmi z Rusijo je papež Pij XII. pričel diplomatsko akcijo, da prepriča vsako zvezo med zapadnimi velesilami v Rusijo. V Vatikanu vlada zaskrbljenost, da bi sklenitev te zveze odprla pot boljševizmu v Evropo. Papež se zavzema za sklicanje mirovne konference, na kateri pa ne bi sodelovala Rusija.

Madžarska desnica

Na Madžarskem je dobila vladna večina od 279 poslancev, kolikor jih šteje novi parlament, 202 mandata. Levičarske stranke od liberalcev do marksistov so bile pri volitvah poražene. Uspeh je dosegla edinole stranka strelčastih križev (neke vrste narodni socialisti), ki je dobila 43 poslancev. Volitve so bile tajne. Sicer s tem še ni rečeno, da so bile volitve tudi popolnoma svobodne. Vladni kandidati so marsikje zmagali, ker jim je bil na razpolago agitacijski aparat, katerega druge stranke niso imele samo zato, ker so v opoziciji. Pritisk vladne stranke pa vendarle ni bil tako močan, kot je bilo to doslej pri vseh volitvah na Madžarskem. Uspeh vladne stranke preseneča in v vladnem taboru samem niso pričakovali, da bodo dobili tako veliko glasov.

TEKOM TEDNA

Tudi mi se veselimo

Naša najmočnejša delniška družba, Trboveljska premogokopna družba je delničarjem za leto 1938 priznala 10% no dividendo, t. j. din 20.— na delnico. Lani je dividenda znašala 8%. Iz letnega poročila vidimo, da je družba v zadnjih treh letih v razne naprave, posebno v odkrivanje novih premogovnih plasti investirala 74 milijonov din. Te investicije bodo koristile tudi delavstvu, ker mu odpirajo nova ležišča premoga. Družba je modernizirala tudi svoje nepremogokopne obrate, zlasti je modernizirala cementarno. Električna družba je v položaju, da krije vso potrebščino električne energije v družbenih obratih. Družba se torej najkrepkeje gospodarsko razvija in kaže ugodne poslovne uspehe. Mi se teh uspehov gotovo veselimo in želimo, da ti uspehi ostanejo trajni. Toda nekaj pogrešamo. Tako močna delniška družba, s tako razsežnim gospodarskim uveljavljanjem in s tako močno delovno posadko, bi morala kazati več organiziranega in sistematičnega smisla za tovarniško socialno politiko, t. j. za socialne ukrepe v korist delavstva v svojih obratih. V prvi vrsti mislimo na zboljšanje starostne preskrbe v obliki dodatnega višjega zavarovanja, kot je to izvedla n. pr. Kranjska industrijska družba. Stanovanjske prilike v rudnikih niso na višku in je delavnost družbe v tem pogledu gotovo nezadostna. Delavstvo čaka na plačane dopuste. Mnogo je možnosti za socialno uveljavljanje družbe, potrebna je dobra volja in mnogo socialnega smisla in pa, seveda tudi nacionalnega čuta, ki zahteva zaščito našega narodnega življa.

= Sestanki odstavljenih politikov. Beogradski listi poročajo, da se stalno vrše konference ožjih prijateljev bivšega ministrskega predsednika dr. Stojadinovića. Na sestankih sestavljajo dr. Stojadinovićeve prijatelji obširno interelucijo, ki jo mislijo vložiti v narodni skupščini. Zadnjega sestanka se je udeležilo 63 poslancev in senatorjev. Organizatorji sestankov se hvalijo, da imajo za interelucijo zagotovljenih že sto podpisov. Na konferencah so razpravljali tudi o akciji, ki postaja potrebna zaradi reorganizacije banovinskih odborov JRZ. Že nameravano sklicanje banovinskega odbora JRZ za savsko binovino, na katerem bi se volila nova uprava banovinskega odbora, kot se je to že zgodilo v Novem Sadu, Beogradu in Skoplju, je bilo odloženo, ker imajo prijatelji dr. Stojadinovića tam večino. Ravno tako je bila odložena nameravana reorganizacija banovinskega odbora JRZ v Sarajevu in Splitu.

= Brezposelni tekstilni delavci. Tovarna Zelenka in Co. v Mariboru je odpustila 500 delavcev. Nekaj delavcev dela sedaj samo še po tri dni tedensko.

= V premogokopnih revirjih TPD je produkcija premoga narasla v lanskem letu od 1.166.000 na 1.424.000 ton, vendar še ne dosega največje proizvodnje leta 1929., ki je znašala 1 mil. 938.000 ton. Tudi prodaja premoga je lani narasla od 1.189.000 na 1.417.000 ton. Zaloge so bile ob koncu leta neznanke. Produkcija cementa je narasla od 67.000 na 74.000 ton, prodaja od 67.000 na 74.000 ton, nadalje je znašala lani produkcija apna 19.650 (1937 20.600) ton, oddaja pa 19.160 (21.500) ton.

Nemški tisk na štajerskem. Iz bivše Avstrije in Nemčije je prišlo

leta 1936. preko meje v Slovenijo 657.035 izvodov nemških listov. Od teh je ostalo 550.000 izvodov ali 75,9% na štajerskih tleh. Statistika pravi, da je v Sloveniji le 25.054 Nemcev. Torej čitajo nemške časopise predvsem Slovenci.

= Žrtev dela. Jurija Beleta, železniškega premikača, je na mariborskem kolodvoru zgrabila lokomotiva in mu poškodovala prsni koš. Beleta je umrl.

= Zanimiv poskus. V Novem Sadu je bil imenovan za predsednika občine dr. Miloš Petrović. Novi predsednik je v okviru občinske uprave ustanovil poseben odbor s posvetovalnim glasom, ki se bo sestajal enkrat na mesec. V posvetovalni odbor bodo poklicani zastopniki kulturnih, socialnih in gospodarskih organizacij ne glede na politično opredeljenost.

= Uvoz žita in moke. V žitni produkciji je Slovenija precej pasivna in mora iz ostalih pokrajin naše države, zlasti iz Vojvodine, vsako leto uvoziti velike količine krušnega žita, moke in koruze. Povprečno uvažamo na leto okrog 11 tisoč vagonov krušnega žita in moke in okrog 2 tisoč vagonov koruze, kar predstavlja vrednost več kot 250 milijonov dinarjev.

= Kočevsko mestno gospodarstvo. Na tožbo mestne hranilnice odnosno občine v Kočevju so bili bivši člani upravnega odbora Mestne hranilnice obsojeni na 1,4 mil. din. odškodnine, ker so z javnim denarjem protistatutarno gospodarili.

= Ljubljanski velesejem bodo pričeli še tekom letošnjega leta preurejati. Stare paviljone bodo podrli in postavili nove. Zgrajena bo velika razstavna dvorana, ki bo na razpolago tudi za druge prireditve. Vlada je dovolila 1 milijon dinarjev subvencije za prenovitev razstavnih prostorov.

= Podtaknjen ogenj. Za novo zgrajenim Sokolskim domom je nekdo zažgal nakopičen les. Ogenj, ki je ogrožal Sokolski dom, so pravočasno pogasili Sokoli.

Narodna zavest delavca je kot granit

Dne 4. t. m. je bil v industrijskem, delavskem in nacionalnem Tržiču velik praznik. Ta dan je praznovala 50-letnica svojega obstoja slovenska čitalnica, oziroma bralno društvo s svojim pevskim odsekom. Člani tega društva so v veliki večini delavci, predelavci in nameščenci in mali mojstri. Ta delavski živelj se je pred 50. leti, v času najhujšega nemškega in nemčarskega pritiska vzdramil, se ponosno potkal na prsa in mogotcem zaklical, da hoče biti na slovenski zemlji svoj gospod. Tržič je bil do prevrata pozorišče ostrih nacionalnih bojov, ker je vsa industrija bila v rokah zagriženih Nemcev, ki so hoteli do zadnjega kota germanizirati ta lepi trg. Odpor je nudi samo delavec, kljub temu, da je bil od svojega nemškega gospodarja popolnoma odvisen. Na dan obletnice so osi-velili in skrušeni delavci in delavke pripovedovali o težkih dneh muke in preganjanja, ko so radi svoje narodne zavestnosti morali večkrat na cesto, ko so sami s svojimi otroci stradali, nikogar ni bilo, ki bi jim priskočil na pomoč. Toda vzdržali so bolj kot mnogi, ki so živeli v ugodnejših gmočnih razmerah. Tržiško delavstvo je bilo ta dan deležno vsestranskih simpatij široke okolice, zlasti nacionalno zavedne okolice; videli pa smo, da so se mnogi temu slavju izognili, kot bi se sramovali borb slovenskega delavca za svoje pravice pred 50 leti. Slovenski delavec ostane kljub vsem morebitnim drugačnim hotenjem nacionalno zaveden in ponosen Jugoslovčan, ker je ponosen na svoje težke borbe tekom 50 let.

Jugoslavija kot velesila

V Franciji in Nemčiji 18, v Jugoslaviji 34 rojstev na tisoč prebivalcev. Konec tega stoletja bo štela Jugoslavija 30 milijonov prebivalcev

Zemunski zdravnik dr. Jovan Barac je napisal zanimivo knjižico pod naslovom «Jugoslavija kot velesila», v kateri podrobno razčlenjuje demografski problem Jugoslavije. Med drugim piše avtor knjige že v samem začetku, da se naš narod v vzporeditvi z drugimi narodi zelo naglo množi,

vsakih 5 let za milijon duš ali po 224.000 na leto, in to kljub zmanjšani kolektivni odpornosti zaradi dolgotrajnega vojskovanja in splošne bede, kljub nalezljivim boleznim, tuberkulozi, sifilidi, gospodarski krizi in ostalim neugodnim činiteljem, kakor so n. pr. suša, periodične povodnji, slab poljski pridelek itd. V Franciji in Nemčiji pride na vsakih tisoč prebivalcev vsako leto povprečno po 18 rojstev, v Jugoslaviji pa povprečno po 34. Južnejše pokrajine v Jugoslaviji izkazujejo celo po 39 rojstev na vsakih tisoč prebivalcev.

Pisatelj pravi nadalje, da letni prirastek prebivalstva v Nemčiji že nadkriljuje Francijo, kjer postajajo razmere v tem pogledu naravnost obupne. Po zadnjih statističnih podatkih je ugotovljeno, da pride v Franciji na vsakih tisoč rojstev

1048 SMRTNIH PRIMEROV.

To pomeni za Francijo pravo nacionalno tragedijo, ki utegne postati katastrofalna, če ne bo francoska vlada z najenergičnejšimi protikrepi ustavila tega usodnega koraka v propast. V Jugoslaviji se nam česa takega ni bati. Dočim je znašal prirastek prebivalstva leta 1931. v Nemčiji 305.000 otrok na 64.600.000 prebivalcev, je znašal prirastek v Jugoslaviji 200.000 otrok na 14.000.000 prebivalcev. Če bi se Nemci množili v istem razmerju z nami, bi moral znašati njihov letni prirastek najmanj 2.000.000 duš. Kulturna stopnja jugoslovanskega naroda je taka, da ne ovira sedanjega tempa prirastka prebivalstva in je gotovo, da bo ostal na enaki stopnji še marsikako desetletje. Če se bo to res zgodilo in če bo civilizacija enaka, kakor doslej, tudi v bodoče težko prodirala med široke plasti domačega prebivalstva, se bodo Jugoslovani tudi še nadalje množili z današnjim tempom.

Ali že veste?

— da so dobile škode veletovarne na Češkem novo upravo, v kateri je 11 Nemcev in 10 Čehov in da se je enaka nadvlada Nemcev izvršila tudi v upravnih svetih vseh ostalih čeških veleindustrij;

— da je daroval neki neimenovan Francoz za fond narodne obrambe tri milijone frankov in da pri nas še ni našel posnemalec med najtežjimi bogataši, ki hočejo veljati za hipernacionaliste in hiperpatriote;

— da živi v bogati Jugoslaviji 76.419 kmečkih družin brez lastne hiše in domačije, dočim nima 173.000 kmečkih družin niti pedi lastne zemlje;

— da Jugoslavija ni najela v zadnjih letih v Angliji, Franciji in Ameriki nobenega posojila;

— da je angleška vlada prav rada odobrila Bolgariji za nabavo železniskega materiala 125 milijonov dinarjev posojila;

— da se je prebivalstvo Sovjetske Rusije od leta 1926. do letos pomnožilo za 15,9% in da šteje že 170.467.186 duš;

— da bo odstranil berlinski «Institut za borbo proti židovskim vplivom na življenje nemške narodne cerkve» iz sv. pisma vso staro zavezo in sploh

Zaenkrat pri nas še niso prepogoste vasi, v katerih bi ženske same regulirale število rojstev. Tako imenovana «bela kuga» je zajela pač mesta in večje trge, na deželi pa se širi vidnejše tu pa tam v Sloveniji, Vojvodini in Slavoniji.

Pomnožitev prebivalstva pa zahteva, da vse to prebivalstvo tudi pride

DO KRUHA IN ZASLUŽKA.

Pomnožitev prebivalstva izziva tudi razvijanje industrije, ki mora dati, korakajoče vzporedno s kmetijstvom, dovolj kruha prebivalstvu. Nova industrijska podjetja pa bi se morala graditi križem vse države v medsebojni oddaljenosti po 20 km, kolikor obsega področje vsake tovarne, zlasti pa ob rekah in železnicah, zlasti pa v pasivnih krajih. Napačno pa je, če se na enem mestu zgradi po več tovarn, kakor je to na pr. v Zemunu, kjer je kakih 50 velikih tovarn, namesto da bi bile te tovarne posejane po vsem podeželju in bi tako izostale mnoge nepotrebne zahteve po starih pravilih, separatizmi, federacije in avtonomije, plemenske in verske mrznje, defetizem in razne eksotične ideje. Za našo demografsko linijo je zlasti priporočljiva taka industrija, ki je zvezana z domačim hišnim delom, kjer se dajejo polfabrikati v domačo hišno predelavo in dobijo dokončno obliko šele potem v tovarni.

Umrljivost je v velikih mestih mnogo večja, kakor pa na deželi in v manjših provincijskih krajih. Zato nastopa pisec knjige ostro

PROTI USTVARJANJU VELIKIH MEST.

V Berlinu pride na dve zibelki povprečno po pet mrtvaških krst. Pri nas odstotek umrljivosti kljub vsem naštetim težavam ni prevelik. Če se bo dosedanja demografska linija pri nas obdržala še v bodočnosti, bomo imeli konec tega stoletja v Jugoslaviji že nad 50 milijonov prebivalcev. Po vzgledu naprednejših velikih narodov pa moramo misliti in računati tudi že najmanj za 150 let naprej, kako bomo preživeli in preskrbeli 60.000.000 Jugoslovčanov.

vse, kar diši po židovstvu in da bo namesto tega vstavil prazgodovino Germanov;

— da porabi Slovenija na leto za svoje mladinsko skrbstvo iz javnih in zasebnih dobrodelnih sredstev nad 10 milijonov dinarjev, dočim plačuje v Srbiji vse te stroške le državna uprava;

— da je bilo ob ljudskem štetju leta 1931. v Jugoslaviji 499.965 Nemcev, od tega v dravski banovini 25.054, v savski 70.922 in v dunavski banovini 341 tisoč;

— da izkazuje lanska Fordova bilanca 19.260.000 dolarjev izgube, predlanska 3.100.000 dolarjev izgube in ona iz leta 1936. še 26.230.000 dolarjev čistega dobička;

— da je bil bivši Spahov minister brez portfelja dr. Šefkija Behmen po predpisani dobi na razpoloženju sedaj upokojen;

— da je naša vlada dovolila neki italijanski družbi zgraditev dveh hidrocentral na Drini, ki bosta imeli 22.000 KS in 44.000 KS in da bodo znašali stroški samo za prvo, manjšo centralo okrog 150 milijonov dinarjev;

— da bodo v Sarajevu pričeli graditi velikanski moderni kolodvor in da je izplačalo prometno ministrstvo samo za nakup potrebnega zemljišča vsoto 12 milijonov dinarjev;

Mezdna gibanja

Čevljarska obrt

Mezdno gibanje čevljarjev še do sedaj ni zaključeno, četudi so razlike prav minimalne. Po zadnjih razgovorih pred binkoštnimi prazniki je kazalo, da se bo to mezdno gibanje zaključilo, toda ponovno so nastale ovire. Te ovire so manjšega obsega in če bi bilo pri delodajalcih le malo več razumevanja, bi bila okvirna pogodba že podpisana. V vseh točkah okvirne kolektivne pogodbe so se zastopniki delavstva sporazumeli z delodajalci, edino v točki, kjer je govora o deputatnih dajatvah, ni soglasja. Upamo pa, da se bo tudi to vprašanje rešilo in da bo čim prej prišlo do podpisa pogodbe.

Čevljarski pomočniki za sodni okraj Ljubljana so dosegli novo pogodbo, katera ureja nove delovne pogoje, mezde in vsebuje posebna določila glede pobiranja šušmarstva.

Živilska stroka

Delavstvo pivovarne «Union» v Ljubljani je zaradi težkih razmer soglasno sklenilo, da predloži preko svojih organizacij družbi pivovarne «Union» prošnjo, da bi se jim plače povišale za 20% in da se jim prizna deputat. Organizaciji sta to predložili podjetju in upamo, da bo čim prej prišlo do razgovorov.

Opekarniški delavci

V opekarni v Ribnici je bilo mezdno gibanje, katero se je zaključilo na čuden način, odnosno se sploh ni zaključilo, kajti postopek, ki se je tu izvršil, je nedopusten in se bo delavstvo o tej zadevi še pogovorilo z delodajalcem. Delodajalec je prav za prav prisilil, da je delavstvo sprejelo njegove predloge, nikakor pa še ni prišlo do podpisa kolektivne pogodbe.

Kemična stroka

Kakor smo poročali v predzadnji številki «Nove Prave», tako se je tudi storilo in je kolektivna pogodba za delavstvo Medičeve tovarne v Medvohah bila podpisana dne 6. t. m. S tem je delavstvo dobilo kolektivno pogodbo, za katero se je dolgo borilo in je bilo prvotno mišljenja, da sploh ne bo več imelo kolektivne pogodbe, ker jo je delodajalec odločno odklanjal. Končno je do tega vendar prišlo in največ zasluga ima seveda organizacija, v kateri je delavstvo 100% organizirano. S to kolektivno pogodbo so se uredile delovne razmere v tovarni. Delavstvo bo prejelo sledeče mezde: nastopna mezda za novodošlo delavstvo znaša na uro din 3.50, za delavke din 3.—, za mladoletnike din 2.50. Starejše nekvalificirano delavstvo bo prejelo po din 4.— na uro, odnosno din 205.— tedensko; delavke din 3.50 na uro, oziroma din 170.— tedensko. Delavci, ki se s svojim delom kvalificirajo za posluževanje strojev in naprav, prejemaajo lahko do din 4.50 na uro, oziroma din 220.— tedensko. Starejši kvalificirani delavci prejemaajo din 5.— na uro, oziroma din 250.— tedensko. Kadar nekvalificirani delavci vrše službo na strojih ali drugih napravah, prejemaajo pribitek din 0.25 na uro. Tovarniški čuvaji prejemaajo din 225.— tedensko. Pogodba ima posebna določila glede draginskih sprememb in je po teh klavzulah podana možnost, da se prično zaradi draginskih sprememb pogajanja v 14 dneh. V pogodbi je določeno, da se lahko pogodba odpove po 1 letu z enomesečnim odpovednim rokom, stara pogodba pa ostane v veljavi toliko časa, dokler se ne sprejme nova kolektivna pogodba. Če pri pogajanjih ne pride do sporazuma in podpisa,

ostane v veljavi stara kolektivna pogodba. S tem je podana garancija, da delavstvo nikoli več ne bo brez pogodbenega stanja.

Lesna stroka

Prvo poravnano postopanje, ki se je vršilo t. t. m. v Kočevju zaradi lesnega delavstva v Ribnici, se je končalo z delnim uspehom, kajti delodajalci so pristali na pogajanja, katera se morajo pričeti in zaključiti v teku tega meseca. Upamo, da se bo ta zadeva premaknila z mirne točke in da bodo delodajalci tako uvideli, da bo prišlo čimprej do podpisa kolektivne pogodbe. Tajništvo je v ta namen ponovno poslalo podrobne konkretne predloge delavstva delodajalcem, kateri bodo zadevo proučili in stali protipredloge.

Lesno delavstvo v Mislinjah je po stavki, ki je trajala dalj časa, doseglo sporazum, s katerim se urejajo delovni pogoji in zvišajo mezde za din 0.25 na uro.

Mizarji

Za mizarstvo stroko v dravski banovini je uvedeno postopanje po čl. 14, odst. b), da se sklene enotna pogodba v roku, ki ga bo določil g. ban, v nasprotnem primeru pa, da se predpiše tarifna lestvica. Doslej je zbranih okoli 800 izjav, manjka še nekaj podpisov, da bo zadoščeno uredbi, ki predvideva večino vseh pomočnikov.

Mizarski pomočniki v Celju so dosegli na 2. poravnavi, da je prišlo do podpisa kolektivne pogodbe.

Tekstilci

Za strojnike in kurjače v tekstilni stroki je uvedeno postopanje za sklenitev enotne pogodbe, odnosno predpis tarifne lestvice. Predpisom uredb je zadoščeno, ker je podpisalo zahtevo skoraj tri četrtine strojnikov in kurjačev v tekstilni stroki.

Razna gibanja

Pogajanja se vrše za parketarje v Ljubljani, ker je bila stara pogodba odpovedana. Dalje v podjetju Zavora, d. z. o. z. v Celju; pri Združenju mizarjev v Ljubljani, ker so delodajalci dosedanj kolektivno pogodbo odpovedali. V jeklarni Jurija Thurnskega v Ravnah, ker je delavstvo odpovedalo kolektivno pogodbo in zahteva zvišanje plač in zboljšanje doslej veljavni določb pogodbe.

Svilene LETNE SRAJCE bombažne bluze trikot in dokolenke vseh vrst nudi po ugodnih cenah modna trgovina

MIRKO BREČKO, MARIBOR
Aleksandrova 32

Vsaki osebi — družini nudi stalni zastavek „MARA“ Maribor, Orožnova 6
Celje, Slomškov trg 1
Pletilnica — razpošiljalnica nogavice in pletilnice

Za pomlad

otroške, moške, damske nogavice, otroške jopce, kapce, čevljičke, sandale, dobite najceneje v velikih izbirah pri

„LUNA“

Maribor, samo Glavni trg 24

Iz naših delavskih krajev

Slovenjgradec

V nedeljo dne 4. junija t. l. se je vršil v Slovenjgradu redni letni občni zbor, katerega se je udeležil tudi zastopnik centrale. Četudi čas ni bil primeren, je bila udeležba zadovoljiva in je redni letni občni zbor prav lepo uspel v zadovoljstvo vseh. Delavstvo se zaveda, da je le v strokovni organizaciji njihova rešitev in da le s pomočjo nje lahko doseže vidnejše uspehe v svoji borbi za izboljšanje socialnega položaja. Po poročilu, ki ga je podal namestnik predsednika tov. Smolčnik, v katerem je orisal delovanje podružnice NSZ v Slovenjgradu, se je videlo, da je podružnica živahno delovala posebej v kulturnem smislu. Prav zaradi tega je trpelo strokovno delo, katerega bo treba na vsak način v tem poslovnem letu pojačati. Nato je podal poročilo zastopnik centrale, ki je v daljšem govoru omenil pomen, namen organizacije, delo organizacije, delo centrale v zvezi s podružnico ter se dotaknil tudi važnejših socialnih določb in ebratnih zaupnikov. Po končanih poročilih pa je bil izvoljen novi odbor, v katerega so prišli agilni delavci, ki jamčijo za uspešno razvoj podružnice NSZ in za uspešno delo na polju socialnega izboljševanja.

Maribor

Velika proslava naših železničarjev. Podružnica UJNZB v Mariboru je proslavila v nedeljo 4. t. m. 30 letnico svojega obstoja in je ob tej priliki razvila svoj prapor. Istočasno je slavilo železničarsko društvo «Drava» 20 letnico in je ravno tako razvilo svoj prapor. Proslava se je vršila na letnem telovadišču Sokola I. in je bilo na njej več tisoč ljudi. Slovesnost je otvoril agilni podružnični predsednik UJNZB tov. Jože Vokač, ki je pozdravil goste in občinstvo, nakar je sledil razvitje obeljskega prapora. Po razvitju prapora so številni delegati posameznih društev čestitali UJNZB in «Dravi» k pomembnemu jubileju. — Članstvo NSZ se je prireditve bratske organizacije udeležilo v velikem številu in je v imenu mariborske podružnice pozdravil in čestital jubilej tajnik tov. Vladimir Kravos, ki je ponudil tesno povezavo, ki veže obe organizaciji že skozi trideset dolgih let. UJNZB in «Dravi» je na uspehi prireditvi iskreno čestitali. Na predvečer so nastopili vsi oddelki «Drave» na posebnem koncertu v Sokolski dvorani. Koncert je bil sijajno spričevalo neumornega dela naših tovarišev železničarjev. Polna dvorana koncertnih obiskovalcev ni štedila s pohvalnim aplavzom, ki se je od točke do točke stopnjevalo. «Dravi» na izredno uspelem koncertu naše tovariške čestitke.

Lepa zmaga NSZ. V soboto 3. t. m. so se vršile volitve obratnih zaupnikov pri gradbenem podjetju Ing. Jelenc & ing. Šlajmer v Mariboru. Postavljeni sta bili dve listi, in sicer plava in rdeča. Plava lista je dobila 105 glasov in tri mandate, rdeča lista 79 glasov in dva mandata ter tretjega z ostankom.

Nekaj resnice o rezultatih pri volitvah obratnih zaupnikov. Sicer niso že izvedene volitve obratnih zaupnikov veljavne, pa vseeno moramo povedati tole: Po sklenjenem sporazumu med strokovnimi organizacijami v Mariboru bi imele dobiti organizacije toliko mandatov, kolikor so jih lansko leto imele. In kjer so se volitve izvedle, so jih tudi dobile. Le po čudnem naključju je NSZ v neki tovarni

dobila en mandat več na račun rdečih, sicer pa je stanje ostalo nespremenjeno. Rdeči pa so se po volitvah razpisali tako, kot bi bilo vse njihovo. Poročali so celo o mandatih tam, kjer volitev sploh ni bilo. Komu je tako poročanje v korist, ne vemo.

Javornik

Odbor podružnice NSZ Javornik je na svoji seji dne 28. t. l. med drugim razpravljal tudi o «izjavi» Franca Kralja, bivšega predsednika, ki je izšla v 20. številki «Slovenskega delavca» ter je soglasno sklenil:

Na seji podružnice Jesenice-Javornik, ki se je vršila na predvečer skupščine delegatov Delavske zbornice, se je opazovalo Franca Kralja, naj odloži mandat v Delavski zbornici, ki ni v soglasju s centralo, ali pa naj zaprosi Izvrševalni odbor v Ljubljani, da pristane na to. Kralj je v svojem govoru pojasnjeval, da to ni potrebno, ker ima že svoj načrt in ga le trenutno noče iznesti, dejal pa je, da se popolnoma zaveda dolžnosti napram organizaciji itd. Kralj pa ni izvršil tega, kar je napovedoval v svojih nejasnih izjavah, poleg tega je tudi ovisal stike s podružnicama Jesenice-Javornik. Kralj je bil zelo presenečen, ko so se zastopniki Izvrševalnega odbora in jeseniške podružnice udeležili naše seje, ki se je vršila dne 23. aprila t. l. Na tej seji so zastopniki Izvrševalnega odbora pojasnili položaj. Na podlagi teh pojasnil je odbor izrekel soglasno izključitev Franca Kralja. Ta izključitev je bila tudi takoj na mestu sporočena Kralju, zato je napačna trditev Franca Kralja, da je bil izključen že na seji dne 17. aprila t. l., ker je sejo 23. aprila sklical in otvoril on osebno. Odbor se dobro zaveda svojega sklepa in zavrača trditve Kralja, češ da je bila večina obratnikov proti izključitvi. Dalje zavračamo vsak Kraljev vpliv na naše nadaljnje delo pri podružnici; trdimo pa, da niti misliti ni na kak razkol, ki naj bi se pojavil po želji «nekaterih» zaradi naše odločnosti. Odbor bo storil vse za okrepitev naše organizacije. Zato odklanja vse nasvete, ki bi prišli izven članstva.

Kralj sporoča v svoji izjavi, da se bo nadalje zavzemal za njihove koristi itd. Pravi, da je imel uspehe, ki si jih privzema, le zaradi tega, ker je bil naš legitimni predstavnik. Mi pa pravimo, da je Kralj danes, po izvedbi našega sklepa, le še navaden zasebnik, brez vsakega vpliva in ne more nikogar zastopati, saj ga v tem svojstvu nihče ne bo sprejel in poslušal. Ne preostane mu nič drugega kakor da stopi v krog onih, ki so svoj čas predstavljali organizacije in delavstvo, pa jim danes pravimo «upokojeni delavski generali». Naša organizacija pa bo po svoji presoji dobila predstavnika, ki mu bo lahko zaupala svoj pokret. Pomnimo, da oseba ne pomeni nič, celota pa vse!

Ugoden nakup manufakture pri
I. TRPIN - U

Oglejte si izložbe. Blago in cene govorijo!

Posteljne odeje
z belo vato močno prešite (dom. izdelek od din 70.— naprej, samo pri
A. ŠTUHEC
specijalna trgovina - izdelovanje post. odej
Maribor, Stolna ulica 5